

Identiteitsfraude bij handelskoop: Verkoper opgepast!

Vincent Pool en Alicia Zwanikken

Identiteitsfraude

Aan "CEO-fraude", oftewel fraude waarbij binnen een bedrijf de administratie een betalingsopdracht krijgt van iemand die zich voordoeft als de CEO, is in de media veel aandacht gegeven. Er wordt echter ook gefraudeerd bij koopovereenkomsten. Die vorm van fraude komt minder vaak in het nieuws. Wij vragen hier echter graag aandacht voor.

De laatste tijd hebben wij in meerdere zaken opgetreden waarbij producenten en handelshuizen op vernuftige wijze zijn opgelicht.

In het kort komt het er op neer dat er bij die partijen orders worden geplaatst door ogenschijnlijk valide en solvabele bedrijven uit bijvoorbeeld de Verenigde Staten of Zuid-Afrika. Een kredietwaardigheidsonderzoek naar die bedrijven geeft dan ook een positief resultaat en de kredietverzekeraar is bereid om het risico op betalingsonmacht van die kopers te verzekeren. De verkopers verkopen dan ook met een betalingstermijn van dertig of zestig dagen. Het risico is immers afgedekt. De producten worden vervolgens verscheept (vaak naar Midden-Afrika). Betaling blijft echter uit. Als dan contact opgenomen wordt met de contactpersoon van de koper, blijkt deze niet meer bereikbaar. Het telefoonnummer is niet meer in gebruik en e-mails worden niet meer beantwoord. Als dan via een andere wijze contact met het bedrijf van de koper wordt opgenomen, blijkt dat deze de overeenkomst niet heeft gesloten. Dan blijkt dat

oplichters op geraffineerde wijze te werk zijn gegaan en de verkoper in de val hebben gelokt door gebruik te maken van identiteitsfraude. Daarmee is deze fraude ook vergelijkbaar met CEO-fraude.

Bij controle blijkt dat het e-mailadres een letter afwijkt van het e-mailadres van het reguliere bedrijf, of dat het e-mailadres wel juist gespeld is, maar vanaf een Gmail-account is gehost en de gegevens dus niet juist zijn. Soms vallen dan ook andere onregelmatigheden op, zoals dat de communicatie met slechts één persoon heeft plaatsgevonden, terwijl er normaliter contact is met verschillende afdelingen. Maar achteraf is het makkelijk praten. Juist omdat de fraudeurs zich voordoen als gerenommeerde kopers en ook verstand van het product hebben, vallen deze onregelmatigheden bij het aangaan van de transactie niet op.

Verzekeringsdekking?

Nu de koper niet betaalt, is de vraag of de kredietverzekeraar deze schade zal vergoeden. De kredietverzekeraar heeft het risico verzekerd van niet-betaling door het bedrijf waarvan de identiteit is misbruikt. Dat bedrijf heeft geen overeenkomst gesloten en is niet in betalingsmoeilijkheden. Het risico dat zich heeft verzezenlijkt is ook niet het risico dat verzekerd is door de kredietverzekeraar.

Terughalen producten?

De vraag is dan of de producten nog kunnen worden teruggehaald. Vanwege de betalingsstermijn zijn de producten al verscheept en

aangekomen in de loshaven in Afrika. Als de producten op dat moment nog niet door de fraudeurs in ontvangst zijn genomen, kan het mogelijk zijn om dit alsnog te verhinderen. Er kan wellicht beslag gelegd worden op de producten, de autoriteiten aldaar kunnen worden ingeseind, en de logistieke ketenpartners kunnen geïnformeerd en verzocht worden de lading niet uit handen te geven. Vooral als er cognossementen zijn uitgegeven kan dit gecompliceerd zijn, omdat degene die als geadresseerde vermeld staat of aan wie het cognossement is geëndosseerd, aanspraak maakt op levering.

Tips om fraude te voorkomen

Om fraude zoveel mogelijk te voorkomen kunnen de volgende tips helpen:

1. Onderzoek de identiteit van de koper

Check de identiteit van de koper, controleer de gegevens, kijk goed naar de details van het e-mailadres. Neem contact op met de koper en maak daarbij ook gebruik van het e-mailadres uit de contactenlijst of zoals opgenomen in de inschrijving in de registers, in plaats van alleen te antwoorden op de ontvangen e-mail. Neem ook contact op via de reguliere telefoonnummers van het bedrijf. Ook als er door de koper met agenten wordt gewerkt, is het van belang om alsnog met de koper zélf in contact te komen.

2. Kritische controle

Wees alert op kleine onregelmatigheden en afwijkingen van de reguliere gang van zaken. Check dubbel bij een onbestemd gevoel over de koper.

3. Interne controle

Met het twee-paar-ogen-principe wordt de kans op een miskleun verkleind. In het algemeen is het aan te bevelen om bij grotere transacties de verantwoordelijkheid en de mogelijkheid om transacties door te voeren bij twee personen te leggen.

4. Bewustwording

Creëer bewustwording binnen het bedrijf over de kwetsbaarheid voor fraude. Stimuleer medewerkers om onregelmatigheden en bedenkingen te uiten. Zorg voor een omgeving waarin medewerkers hun (bijna) "fouten" durven te delen, zodat hier lessen uit kunnen worden getrokken en er in een vroeg stadium maatregelen kunnen worden genomen waardoor de schade wordt beperkt.

5. Houd grip op de levering

Levering via Cash Against Documents of gebruik van een Letter of Credit leidt tot (meer) zekerheid van betaling. Via de cognossementen houdt de koper dan tijdens de zeereis grip op de lading.

Wat te doen als u slachtoffer bent geworden van fraude?

Als u vaststelt dat u slachtoffer bent geworden van fraude, is snel handelen van groot belang. Probeer direct grip te krijgen op de lading. Informeer direct uw logistieke ketenpartners. In veel gevallen is het handig om een advocaat in te schakelen om de producten te beslaan en eventueel een procedure op te tuigen. Dit alles met het doel om de producten veilig te stellen en te verhinderen dat de fraudeurs de producten afhalen. Daarnaast kan het zinvol zijn om de lokale autoriteiten te contacteren en/of aangifte te doen bij justitie.

Voor vragen en/of opmerkingen kunt u contact opnemen met Vincent Pool of Alicia Zwanikken.

Zaken helder maken.

Vincent Pool

Advocaat | Partner

pool@vantraa.nl

Alicia Zwanikken

Advocaat | Associate

zwanikken@vantraa.nl

Van Traa Advocaten N.V.

Minervahuis II

3011 JP Rotterdam

Meent 94

Tel. +31 10 413 7000

www.vantraa.nl

info@vantraa.nl